

Šveitsi-Eesti koostööprogrammi „Sotsiaalvaldkonna spetsialistide tasemeõppe ja kvalifikatsiooni kaasajastamine ning koolitus- ja tugisüsteemi arendamine“ tegevuskava perioodil 01.06.2024–31.12.2025

Tegevuskava põhineb sotsiaalkaitseministri 25.03.2025 käskkirjaga nr 31 kinnitatud Šveitsi-Eesti koostööprogrammi programmikomponendi „Sotsiaalvaldkonna spetsialistide tasemeõppe ja kvalifikatsiooni kaasajastamine ning koolitus- ja tugisüsteemi arendamine“ tegevuste rakendamise tingimustel.

Tegevus 1 „Sotsiaalvaldkonna spetsialistide tasemeõppe ja kvalifikatsiooni kaasajastamine“

Tegevuskava perioodi esimeses pooles toimuvad projekti käivitamise tegevused: projektimeeskonna moodustamine, läbirääkimised partnerite (Sotsiaalkindlustusamet, Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon) jt oluliste osapooltega ning sotsiaalvaldkonna tööjõu vajaduste esmane kaardistamine.

1.2. Sotsiaalvaldkonna spetsialistide pädevuse arendamine

Tegevuste eesmärk on tagada sotsiaalvaldkonna spetsialistide väljaõpe ja tugi, mis vastab tööturu vajadustele pakkuda kvaliteetseid teenuseid. Kaardistatakse olemasolevad ressursid, leida kitsaskohad ja luua terviklik vaade valdkonna spetsialistide väljaõppe ja toe võimalustest. 2025. aasta tegevuskava keskendub aluste loomisele, mis toetab edasiste tegevuste planeerimist ja valdkonnas süsteemse lähenemisviisi loomist. Tegevuskava perioodil analüüsitakse sotsiaalvaldkonna õigusakte, tööturu ja teenuste kvalifikatsiooninõudeid ning nende muutmise vajadust, kutsesüsteemi seost väljaõppe ja karjääriteekonaga, arvestades muudatusi, mis kaasnevad kutsesüsteemi reformiga ja kutsehariduse reformiga. Visiooni loomisel teeb Sotsiaalministeerium (edaspidi SoM) elluviijana koostööd Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi SKA), Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni (edaspidi ESTA) ja teiste oluliste osapooltega nagu Haridus- ja Teadusministeerium, Kutsekoda, Eesti Töötukassa, kõrg- ja kutseharidusasutused jt organisatsioonid/asutused. Tegevuskava perioodil loob SoM suunised kompetentsimudelite väljatöötamiseks. Selleks võrreldakse muu hulgas rahvusvaheliste kogemuste sobivust Eesti kultuuriruumi, kaasatakse sotsiaal- ja haridusvaldkonna eksperte, et töötada välja sekkumiskava õppekavade uuendamiseks ja valdkonnas süsteemse vaate loomiseks. Samuti võetakse arvesse olulisemaid riigisiseseid arengusuundi, sealhulgas haridusmaastikul (nt kutsesüsteem ja kutseharidusreform). ESTA töötab SoM-i suuniste põhjal koostöös Kutsekojaga välja sotsiaalvaldkonna kompetentsiprofiili ja ametiprofiilid. ESTA viib ellu kutse edendamise seotud tegevusi, et suurendada teadlikkust kutsest kui spetsialisti kvaliteedimärgist nii tööandjate kui töötajate silmis. Selleks korraldatakse kutsemininare taseme- ja täienduskoolitusasutustele, kuhu on kaasatud nii tööandjad kui spetsialistid. Kutse taotlemise protsessi tõhusamaks muutmiseks disainitakse Haridus- ja Noorteameti eksamite infosüsteemi EIS keskkonda hooldustöötaja 3. ja 4. taseme kutseeksamid ning toetatakse valdkonna töötajaid reflektiivpraktika oskuste arendamisel, mis on praegu üks arenguvajadusi kutsete taotlemise juures.

Tegevuse elluviija: SoM, ESTA

Sihtrühm: sotsiaalvaldkonna töötajad ja potentsiaalsed töötajad

Jrk nr	Tegevus 1.2	Tegevuse üld-ajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil	Vastutaja
1.2.1	Sotsiaalvaldkonna kompetentsiprofiili ja ametiprofiilide loomine vastavalt SoM-i koostatud suunistele	2025	01.02.2025–19.12.2025	SoM ESTA
1.2.2	Kutse propageerimisega seotud tegevused	2025	01.04.2025–19.12.2025	ESTA
1.2.3	Visiooni loomine sotsiaalvaldkonna spetsialistide tasemeõppe ja kvalifikatsiooni kaasajastamiseks	2025	06.01.2025–19.12.2025	SoM

1.6. Töölane sisseelamisprogramm eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele sotsiaalvaldkonnas tööle asumiseks

2025. aastal alustatakse programmi väljatöötamist teise keele- ja kultuuritaustaga inimeste sotsiaalvaldkonnas tööle asumiseks. Kaardistatakse suurima tööjõupuudusega sektorid, olemasolevad ressursid töökohas sisseelamisel, tööandjate vajadused võõrtööjõu kaasamiseks ja asutused, kes oleksid sisseelamisprogrammi rakendamisest huvitatud. Valitakse meetod, mille põhjal disainida programm, mis arvestab töölase terminoloogia ja kultuuride eripäradega töökohas sisseelamisel. Programmi väljatöötamisel tehakse koostööd Kultuuriministeeriumi kultuurilise mitmekesisuse osakonnaga.

Tegevuse elluviija: SoM

Sihtrühm: rändetaustaga inimesed, kes on potentsiaalsed sotsiaalvaldkonna töötajad

Jrk nr	Tegevus 1.6	Tegevuse üld-ajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil	Vastutaja
1.6.1	Töölase sisseelamisprogrammi sekkumiskava loomine eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele sotsiaalvaldkonnas	2025	01.04.2025–19.12.2025	SoM
1.6.2	Toetatud sisseelamine töökohas	2025	01.06.2025–19.12.2025	SoM
1.6.3	Erialase töö suhtluskeeles kursus	2025	01.09.2025–19.12.2025	SoM

Tegevus 2 „Koolitus- ja tugisüsteemi arendamine“

2.2. Täienduskoolitussüsteemi loomine sotsiaalvaldkonna spetsialistidele

Tegevuse 2.2 elluviimiseks värbab SKA kaks töötajat kogu programmiperioodiks (kuni 31.05.2028).

Tegevuskava perioodil kaardistab SKA sotsiaalvaldkonna täienduskoolitusvajadused ja -võimalused ning olemasolevad tugimeetmed, et kujundada tervikvaade valdkonna täienduskoolituste ja töötajate toetamise hetkeseisust. Selleks tehakse SKA-sisene kaardistus SKA poolt elluviidavatest koolitustest ning erinevate üksuste hallatavatest keskkondadest ja süsteemidest, mis toovad välja olemasolevad ressursid. Tervikpildi loomiseks tehakse üleriigiline kaardistus sotsiaalvaldkonna täienduskoolitustest ja tugitegevuste pakkujatest, samuti kaardistatakse esmatasandi vajadused administratiivsete tööprotsesside tõhustamiseks ning arendatakse koostöösuhteid KOV-i ja teenusepakkujatega. Eelnimetatud kaardistuste ning SoM-i loodava sisulise visiooni ja alusanalüüside põhjal tehakse esialgsed ettepanekud täienduskoolituste pakumise ümberkorraldamiseks ja valdkonna spetsialistide toetamise arendamiseks. Seejuures arvestatakse, et lõpliku lähenemisviisi täienduskoolituste sisule ja korraldamisele saab otsustada siis, kui on olemas kompetentsimudelid ja arusaam sellest, milliste teadmiste ja oskustega sotsiaalvaldkonna spetsialiste Eesti ühiskond vajab, millise osa sellest peaks andma tasemeharidus ja mida on vaja juurde õppida täienduskoolituse kaudu.

Täienduskoolituste mõju ja asjakohasuse hindamiseks on vajalik hästi toimiv, ühtne ja lihtsasti kasutatav tagasiside- ja järelhindamise süsteem. SKA alustab 2025. aastal koolituste tagasiside- ja järelhindamise süsteemi arendamist, et seda juba ka samal aastal toimuvate koolituste juures katsetada. SKA jätkab tagasiside- ja järelhindamise süsteemi arendamist 2026. aastal. Tagasiside- ja järelhindamise süsteem peab sisaldama koolitusel osalejate teadmiste kaardistamist enesehindamise teel enne koolitust, tagasiside küsimist vahetult pärast koolituse toimumist ja järelhindamist oskuste omandamise kohta kuus kuud pärast koolituse toimumist. Järelhindamise käigus hinnatakse, kui suurel määral on koolitusel osaleja võtnud koolituselt saadud teadmisi ja oskusi praktilisse kasutusse. Hinnangut küsitakse nii töötajalt kui ka tema tööandjalt.

Tegevuse elluviija: SoM, SKA (partnerina)

Sihtrühm: sotsiaalvaldkonna töötajad ja potentsiaalsed töötajad

Jrk nr	Tegevus 2.2	Tegevuse üld-ajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil	Vastutaja
	Tegevused täienduskoolitusmaastiku korrastamiseks	2025	01.04.2025–19.12.2025	SKA

2.3. Sotsiaalvaldkonna spetsialistide (täiend)koolitamine

Paralleelselt sotsiaalvaldkonna täienduskoolitusvajaduste ja -võimaluste kaardistamisega vajab valdkonna tööjõud ka käesoleval ajaperioodil täienduskoolitamist kõige rohkem toetamist vajavatel teemadel. SKA loob uue täienduskoolituse õppekava lastekaitsevaldkonna spetsialistidele, et õpetada neile keeruliste vestluste läbiviimise oskusi ning plaanis on suurendada SKA koolitus- ja arendustegevusega tegelevate spetsialistide pädevust. ESTA keskendub koolituste pakumisel järgmistele teemadele: kultuuridevaheline kommunikatsioon, digioskused ja tehnoloogiate (sh AI) kasutamine, eetika ja enesehool hooldustöös. SoM hangib sisse toimetulekutoetusega tegelevate sotsiaaltöötajate pädevuse koolitused ning rahatarkuse arendamiseks majandamis- ja võlanõustamise koolitused, mis vastavad praeguste vajadustele toetada suure võlakooormusega kliente.

Tegevuse elluviija: SoM, SKA (partnerina), ESTA (partnerina)

Sihtrühm: sotsiaalvaldkonna töötajad ja potentsiaalsed töötajad

Jrk nr	Tegevus 2.3	Tegevuse üld-ajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil	Vastutaja
2.3.2	Sotsiaalvaldkonna täienduskoolitused	2025	01.04.2025–31.12.2025	SKA
2.3.3	Sotsiaalvaldkonna täienduskoolitused	2025	01.04.2025–31.12.2025	ESTA
2.3.4	Sotsiaalvaldkonna täienduskoolitused	2025	01.05.2025–31.12.2025	SoM

2.4. Sotsiaalvaldkonna spetsialistidele töökohapõhise tugivõrgustiku loomine

Tööjõu jätkusuutlikkuse tagamiseks ja töötajate väljavoolu vähendamiseks loob ESTA tugimeetmeid, tööriistu ja võrgustikke, mis suurendavad tööheaolu ja toetavad professionaalset arengut. Vajalik on anda sotsiaalvaldkonna töötajatele võimalus oma vajaduste väljendamiseks ning kaasata tööandjaid, et soodustada mõtteviisi, mis väärtustab töötaja enesehoiu toetamist. SoM loob ennetustöö raames koostöös Rahandusministeeriumiga minuraha.ee keskkonnas rahatarkuse kasvatamise tööriista, et toetada sotsiaaltöötajaid toimetulekuraskustes inimeste nõustamisel.

Tegevuse elluviija: SoM, ESTA (partnerina)

Sihtrühm: sotsiaalvaldkonna töötajad ja potentsiaalsed töötajad

Jrk nr	Tegevus 2.4	Tegevuse üld-ajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil	Vastutaja
2.4.1	Tugisüsteemi elementide arendamine	2025	01.05.2025–31.12.2025	SoM ESTA
2.4.2	Professionaalse arengu võimalused	2025	01.06.2025–30.10.2025	ESTA